

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 205164 22 Рев
Бања Лука, 07.04.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља ЗП Е. а.д. Б.Л., РЈ Е. Б.Л., против туженог М.П. из Б.Л., кога заступа пуномоћник В.Р., адвокат из Б.Л., ради исплате дуга, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 205164 19 Гж од 13.10.2021. године, на сједници вијећа одржаној дана 07.04.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 205164 14 П од 10.7.2019. године тужени је обавезан да тужитељу исплати износ од укупно 63.641,49 КМ и то: износ од 17.531,41 КМ на име дуга за испоручену и утрошену електричну енергију на мјерном мјесту број ... у периоду од 1.10.2010. до 31.7.2013. године; износ од 17.348,22 КМ на име обрачунате законске затезне камате на наведени дуг за период од 26.11.2010. до 26.11.2018. године; износ од 14.478,20 КМ на име дуга за испоручену и утрошену електричну енергију на мјерном мјесту број ... у периоду од 1.10.2010. до 31.7.2013. године; те износ од 14.283,66 КМ на име обрачунате затезне камате на наведени дуг за период од 26.11.2010. до 26.11.2018. године (став 1. изреке). Тужени је обавезан да тужитељу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.450,00 КМ (став 2. изреке).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 205164 19 Гж од 13.10.2021. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда је потврђена. Одбијен је захтјев туженог за накнаду трошкова састава жалбе у износу од 1.240,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужени, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење, или да се иста преиначи и жалба туженог усвоји.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је тужбени захтјев тужитеља за исплату дуга на име испоручене и утрошене електричне енергије на два мјерна мјеста са обрачунатим законским затезним каматама и трошковима парничног поступка.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, на темељу изведених доказа, првостепени суд је утврдио: да је тужени крајњи купац (потрошач) електричне енергије у пословном простору, на мјерним мјестима број ... и ... (бројила ... и ...), те да је као такав заведен у пословним књигама тужитеља; да рачуни за испоручену електричну енергију гласе на име туженог и да је управо он дана 20.12.2006. године поднио захтјев за прикључење предметног објекта на електроенергетску мрежу, као и захтјев за искључење са исте (09.07.2013. године); да је тужени власник пословног простора у којем се налазе предметна мјерна мјеста; да је наведени пословни простор, по основу уговора о закупу који је са туженим закључио дана 20.02.2009. године, користио купац Д.Д., који је у истом обављао регистровану предузетничку дјелатност (СУР Н.л.) и који се уговором о закупу обавезао да ће сносити обавезу плаћања комуналних услуга, између осталог и електричне енергије; да према подацима вјештака економске струке Д.Р. дуг по основу утрошене електричне енергије на мјерном мјесту број ... износи 17.531,41 КМ, а на мјерном мјесту број ... износи 14.478,20 КМ, док обрачуната законска затезна камата на наведене износе за период 26.11.2010. до 26.11.2018. године износи 17.348,22 КМ (за мјерно мјесто број ...) и 14.283,66 КМ (за мјерно мјесто број ...).

На темељу тих чињеница, првостепени суд је закључио да је тужитељ у облигационом односу са туженим будући да је он (по његовом захтјеву од 20.12.2006. године) регистрован као крајњи потрошач електричне енергије, па да слиједом тога сноси обавезу плаћања утрошене електричне енергије у предметном пословном простору, без обзира на чињеницу да је са закупцем пословног простора договорио да купац измирује комуналне обавезе, између осталих, и оне по основу испоручене електричне енергије. Према становишту првостепеног суда наведена околност туженом једино пружа могућност да од закупца тражи испуњење његове уговором преузете обавезе, односно накнаду штете. Првостепени суд налази да околност, да је у рачунима и пословним књигама тужитеља, поред туженог, као потрошач електричне енергије означен и купац, односно његова угоститељска радња, не утиче на обавезу туженог према тужитељу, јер је и он сам означен као крајњи потрошач електричне енергије, а посебно имајући у виду да је наведена угоститељска радња евидентирана у књигама тужитеља управо на захтјев туженог, који је тужитељу поднесен 8.07.2013. године, дан прије него што је тужени поднио захтјев за искључење објекта са електроенергетске мреже, као и да су без значаја наводи туженог да станује у иностранству. На темељу наведеног, првостепени суд је закључио да је тужени у обавези да тужитељу плати цијену пружених услуга, па да није основан приговор помањкања пасивне легитимације. Првостепени суд је становишта да није основан ни истакнути приговор застарјелости предметног потраживања, па је, позивом на одредбе члана 17. став 1, 262. став 1, 374, 378. став 1. у вези са чланом 277. и 324. Закона о облигационим односима-Службени лист СФРЈ, број 29/78, 39/85, 45/89 и Службени гласник Републике Српске, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04, у даљем тексту: ЗОО), прихватајући налаз вјештака економске струке у погледу висине потраживања, првостепени суд донио пресуду којом је захтјев тужитеља у цијелости усвојио.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је оцијенио да је од стране првостепеног суда правилно расправљен приговор помањкања пасивне легитимације, уз допуну да се исти има расправити према Општим условима за испоруку и снабдијевање

електричном енергијом („Службени гласник РС“ бр. 90/12-пречишћени текст, у даљем тексту: ОУ), који представља материјални пропис на основу члана 23. алинеја 6, раније важећег Закона о електричној енергији („Службени гласник РС“ бр. 8/08-пречишћени текст, 34/09, 92/09 и 1/11), а не према фактичким корисницима. Другостепени суд образлаже да није пропустио тужитеља што уговор о испоруци није закључен са стварним потрошачем, јер да се према одредби члана 56. став 1. УО може захтијевати уступање уговора о снабдијевању и уговора о приступу другом крајњем купцу на одређено вријеме (који захтјев је у конкретном случају поднесен тек 08.07.2013. године, а дана 09.07.2013. године захтјев за искључење са система), као и да је и тада према члану 56. став 1. тачка б) ОУ тужени у обавези да са закупцем солидарно измири дуг. Прихватајући да је од стране првостепеног суда правилно расправљен и приговор застарјелости потраживања, примјеном одредбе члана 374. ЗОО, уз наводе да се ради о испоруци електричне енергије у пословном простору у коме се обављала привредна дјелатност, као и да нема мјеста примјени одредбе члана 378. ЗОО, јер се не ради о испоруци електричне енергије за домаћинство, те да је висина дуга правилно утврђена на темељу налаза вјештака економске струке (на који налаз странке нису имале примједби), другостепени суд је изјављену жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепене пресуде су правилне и законите и ревизионим наводима нису доведене у озбиљну сумњу.

Према чињеницама које су утврдили нижестепени судови, тужени је власник пословног простора у којем су предметна мјерна мјеста и исти је, по његовом захтјеву, код тужитеља регистрован као крајњи купац (члан 50. ОУ). Стога је, како су то правилно закључили и нижестепени судови, исти у обавези да тужитељу измири накнаду за утрошену електричну енергију (одредбе члана 17. и 262. став 1. ЗОО), а наведено без обзира на чињеницу да тужени живи у иностранству те да је стварни потрошач купац којем је пословни простор уступио на кориштење по основу уговора о закупу и без обзира што се тим уговором купац обавезао да ће сносити трошкове испоруке електричне енергије (што може бити од значаја у међусобном односу туженог и закупца). Уосталом, како то правилно образлаже другостепени суд, и да је у смислу одредбе члана 56. став 1. УО у спорном периоду дошло до уступања уговора о снабдијевању и уговора о приступу другом крајњем купцу на одређено вријеме (у конкретном случају закупу), тужени би са истим (сагласно датој изјави) био у солидарној обавези плаћања испоручене електричне енергије.

Тиме је правилно расправљен истакнути приговор недостатка пасивне легитимације, што тужени у ревизионим наводима изричито ни не спори.

Правилно је расправљен и приговор застарјелости потраживања. Наиме, и према становишту овога ревизионог суда у конкретном случају, с обзиром да се не ради о испоруци електричне енергије за домаћинство, већ за пословни простор у којем се обављала привредна дјелатност, наведени приговор се не може расправити примјеном одредбе члана 378. ЗОО (како то сматра ревидент), већ примјеном одредбе члана 374. истог закона. Како је предметна тужба суду поднесена дана 14.11.2013. године, док се захтјевом тражи плаћање дуга за период 01.10.2010. до 31.07.2013. године, произлази да је иста поднесена у застарном року од три године.

Стога се не могу прихватити ревизиони наводи којима се спори правилност одлуке о приговору застаре потраживања, уз навођење да закон не познаје категорију физичког лица власника пословног простора и да се на туженог не може примјенити трогодишњи

застарни рок, јер је тужитељ власник пословног простора који по природи ствари служи за обављање привредне дјелатности и који је тужитељ у ту сврху и дао уговором о закупу, док се не ради о испоруци електричне енергије за домаћинство. Наведени закључак, супротно ревизионим наводима, није од утицаја на стварну надлежност судова који су поступали у овој парници.

Из датих разлога, изјављена ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић